

KKDİK

Bilgilendirme Semineri

Soru-Cevap Oturumu Raporu

İçindekiler

Geçici Kayıt, 30 Eylül ve Kayıt Süreci	1
1 Ekim Sonrası: İthalat, Gümrük ve Denetimler	3
Tek Temsilci, İthalatçı ve Alt Kullanıcı	5
Tedarikçi Kaydının Doğrulanması ve Kayıt Numaraları.....	8
Polimerler, Monomerler, Masterbatch ve Plastik Sektörü.....	9
GBF, SVHC ve Tedarik Zinciri Bilgileri.....	11
Tonaj, Tam Kayıt ve Sonraki Aşamalar	13
Muafiyetler ve Genel Mevzuat	15
Sohbet Alanından Gelen Sorular	16

Bilgilendirme ve Sorumluluk Reddi

Bu dokümanda yer alan soru ve cevaplar, PAGDER–TKSD iş birliğiyle gerçekleştirilen “KKDİK Süreci – Sorular ve Cevaplar” webinarı kapsamında katılımcılar tarafından iletilen sorular esas alınarak, etkinlik tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan mevzuat, ilgili resmî duyurular, rehber dokümanlar ve mevcut uygulamalar çerçevesinde genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır.

Dokümanda yer alan açıklamalar; hukuki, teknik veya düzenleyici danışmanlık hizmeti niteliğinde olmadığı gibi, herhangi bir kamu kurumunun resmi görüşünü veya bağlayıcı bir mevzuat yorumunu da temsil etmemektedir. KKDİK kapsamındaki yükümlölükler; ilgili maddenin niteliği, kullanım alanı, tonajı, tedarik zincirindeki rol, firma özelindeki koşullar ve diğer teknik veya hukuki unsurlara bağlı olarak farklılık gösterebilir. Bu nedenle, dokümanda verilen yanıtların her bir somut durum açısından ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mevzuatta, ilgili rehberlerde, Bakanlık duyurularında veya uygulamalarda zaman içerisinde değişiklik yapılabileceğinden, dokümanda yer alan bilgilerin güncelliğinin ayrıca kontrol edilmesi ve uygulamada T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayımlanan güncel mevzuat, duyuru ve resmî açıklamaların esas alınması tavsiye edilmektedir.

Bu dokümanda yer alan bilgi, açıklama ve değerlendirmeler esas alınarak gerçekleştirilen veya gerçekleştirilmemesine karar verilen herhangi bir işlemde, alınan ticari veya teknik kararlardan ya da bunların doğrudan veya dolaylı sonuçlarından kullanıcıların kendileri sorumludur. TKSD ve PAGDER, dokümanda yer alan bilgilerin kullanılması veya uygulanması sonucunda ortaya çıkabilecek doğrudan veya dolaylı herhangi bir zarar, kayıp, maliyet, yaptırım, hak kaybı veya diğer sonuçlardan sorumlu tutulamaz.

Tereddütlü veya firmaya/maddeye özgü durumlarda ilgili kamu kurumlarından resmi görüş alınması ve/veya konusunda uzman kişilerden profesyonel destek alınması önerilmektedir.

Geçici Kayıt, 30 Eylül ve Kayıt Süreci

S1. Geçici kayıtların son tarihi ne zaman, yapılmazsa ne olur?

Geçici kayıtların 30 Eylül 2026'ya kadar tamamlanması gerekmektedir. Bu tarihten sonra kayıt yükümlülüğü yerine getirilmeyen kimyasalların ithalatına, üretimine ve piyasaya arzına izin verilmeyeceği; gümrük ve saha denetimlerinde tespit edilen eksiklikler için Çevre Kanunu kapsamında yaptırım uygulanabilmesi söz konusudur.

S2. Geçici kayıt dosyaları tamamlanıp harçları ödenmiş, ancak Bakanlıktan henüz sertifikaları gelmemiş maddeler için nasıl bir yol izlenmeli?

Geçici kayıt dosyalarının ve harç ödemelerinin 30 Eylül 2026'ya kadar tamamlanması gerekliliği ile birlikte, kayıt numarasının verilmesinin Bakanlığın kontrolünde olan bir konu olduğu sürecin yaklaşık 10–15 gün sürebildiği bilinmektedir. Numaranın henüz iletilmediği durumlarda Kimyasallar Yardım Masası üzerinden bilgi talep edilebilir.

S3. Son üç yıl içinde alınmış ancak artık alınması düşünülmeyen bir maddenin kaydı gerekli mi? Örneğin 6 ay veya 1 yıl sonra tekrar ihtiyaç duyulursa o tarihte kayıt yapılabilir mi; bunun bir cezası, şartı veya kuralı var mı?

Son üç yılda alınmış ancak yeniden temin edilmesi planlanmayan bir madde için kayıt yükümlülüğü bulunmamaktadır. İleride tekrar ihtiyaç duyulması halinde ise fiili ithalat ve gümrük işlemlerinden önce kaydın tamamlanması ve kayıt numarasının alınması gerekmektedir.

S4. Henüz satışı yapılmamış bir ürün 30 Eylül'den sonra kaydedilmek istenirse süreç nasıl işleyecek ve ne kadar sürecek? Numune göndermek/almak için de KKDİK kaydı gerekecek mi?

30 Eylül sonrasında piyasaya arz edilecek, kayıt yükümlülüğü kapsamındaki maddeler için satış öncesinde geçici kaydın tamamlanması gerekmektedir. Numuneler için de yıllık toplam miktar esas alınmakta; 1 ton ve üzerindeki miktarlarda kayıt yükümlülüğü doğarken, 1 tonun altında kayıt gerekmemektedir.

S5. Alt kullanıcı olarak KKS sistemine giriş yaptıktan sonra kayıt yapılmamış ürünler için hangi aksiyonlar alınmalı?

Alt kullanıcı olarak temin edilen maddelerin kayıt yükümlülüğünün esas olarak tedarikçiye aittir.

S6. PVC hammaddesi, titan ve stabilizatör ithal eden bir firma KKDİK kaydını nasıl yapmalı? UÇBS üzerinden kayıt yapılması yeterli mi?

PVC'nin kendisi polimer olarak kayıttan muaftır. Ancak polimer yapısındaki monomerler için ağırlıkça %2 ve üzeri bulunma ve yıllık 1 ton ve üzeri miktar koşullarının birlikte sağlanması halinde kayıt yapılması gerekmektedir. Titanyum ve stabilizatörler için de yıllık 1 ton ve üzerindeki miktarlarda kayıt yükümlülüğü bulunmaktadır.

S7. 1 ton ve üzerindeki hammaddeler için firma kendi ön kayıtlarını tamamlamış; aynı zamanda tedarikçiler de firmanın tonajını dahil ederek Tek Temsilci üzerinden ön kayıt yaptıklarını bildirmişse firmanın UÇBS'deki kendi ön kayıtlarını silmesi gerekir mi? Ön kayıt yapılmış ancak geçici kayıt yapılmamış bir durum ortaya çıkabilir mi?

Tedarikçiniz Tek Temsilci üzerinden kayıt yükümlülüğünü yerine getirdiği için, firmanız mevzuata göre artık "İthalatçı" değil, Alt Kullanıcı konumuna geçer. Bu tedarikçiden hammadde temin ettiğiniz sürece, firmanızın KKS (Kimyasal Kayıt Sistemi) üzerinden kendi adına ayrı bir Geçici Kayıt veya Tam Kayıt yaptırmasına gerek yoktur. İthalat süreçlerinizde tedarikçinizin Tek Temsilcisi tarafından alınan Geçici Kayıt Numarası geçerli olacaktır. KKS sistemindeki mevcut ön kayıtlarınızı (Ön-MBDF) silmeniz veya iptal etmeniz gerekmez. Bu kayıtlar sistemde kalabilir; ancak tedarikçi üzerinden kapsama alındığınız için sizin kendi adınıza yeni bir kayıt dosyası açıp harç ödemeneze gerek yoktur.

1 Ekim Sonrası: İthalat, Gümrük ve Denetimler

S8. 30 Eylül 2026 sonrasında kayıt numarası olmayan hammaddelerin ithalat süreçleri nasıl ilerleyecek?

30 Eylül 2026 sonrasında geçici kayıtların tamamlanıp tamamlanmadığının ve güncel Türkçe GBF'lerin bulunup bulunmadığının saha ve gümrük denetimlerinde kontrol edilecektir. Kayıt eksikliğinin tespit edilmesi halinde Çevre Kanunu kapsamında idari yaptırım uygulanabilir, firmaların yükümlülüklerin en kısa sürede tamamlamaları gerekmektedir.

S9. 1 Ekim itibarıyla kayıt olunmamışsa ithalat yapılamayacak mı?

Bakanlık ticaretin devamlılığını konusunda hassas davranmaktadır. Ancak 1 Ekim itibarıyla geçici kaydın tamamlanmamış olması halinde, firmalar denetimlerde idari yaptırımla karşılaşabilir. Bu nedenle firmaların kayıt işlemlerinin en kısa sürede tamamlanması gerekmektedir.

S10. Geçici kayıt son tarihinden sonra süreç nasıl ilerleyecek? Kayıtlı ve kayıtsız kimyasallar gümrükte takip edilebilecek mi ve denetim süreci nasıl işleyecek?

Ticaret Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında, kayıt durumunun dijital sistemler üzerinden kontrol edileceği öngörülmektedir. Gümrük denetimleri 2027 itibarıyla veya altyapının hazır olması halinde daha erken başlatılabilir.

S11. İthalat süreçlerinde gümrükte kayıt numarası sorgulaması yapılacak mı ve bunun uygulanabilirliği nedir? AB REACH kapsamında örneğin karışımların içerisindeki maddelerin kayıt durumu gümrükte sorgulanıyor mu; Avrupa'daki kontrol sistemi nasıl işliyor?

Türkiye'de gümrükte kayıt numarası sorgulamasının nasıl yapılacağına ilişkin yöntemi henüz net değildir, uygulanabilirlik ise, Bakanlıklar arasındaki teknik altyapıya bağlıdır. AB REACH kapsamında kontroller yalnızca gümrüklerde değil, ECHA ve ulusal otoriteler tarafından tek temsilcilerden kayıt ve ticaret bilgilerinin talep edilmesiyle de yürütülmektedir. Uygunsuzluk halinde ülkeye göre değişen cezai yaptırımlar uygulanabilmektedir.

S12. 30 Eylül'e çok az süre kalmasına rağmen başvuru yapmamış çok sayıda firma olduğu dikkate alındığında ithalat ne gibi sorunlarla karşılaşılabilir? Bakanlık herhangi bir esneklik öngörüyor mu?

Türkiye'de firmaların büyük bölümünü oluşturan KOBİ'lerin KKDİK süreçlerine hazırlık düzeyinin henüz yeterli seviyeye ulaşmadığından kayıt işlemlerinde hızlanma görülmesine rağmen eksiklikler devam etmektedir. Bu durum, kayıtlarını tamamlamamış ithalatçı firmalar açısından sorun oluşturmaktadır.

Bakanlık açıklamalarına göre, 30 Eylül sonrasında denetimlerin başlatılacağı ve geçici kayıt süresinde herhangi bir uzatma veya esneklik öngörülmemektedir.

S13. Geçici kayıt numaralarına ilişkin gümrük ve fabrika denetimleri nasıl planlanıyor?

Kayıt yükümlülüğü Türkiye'deki imalatçı ve ithalatçılara aittir. Dolayısıyla öncelikle ithal edilen maddeler için öncelikle yurt dışındaki üretici tarafından Türkiye'de tek temsilci atanıp atanmadığı ve ilgili ithalatın kayıt kapsamında bulunup bulunmadığı sorgulanmalıdır. Bu kapsam sağlanmamışsa kaydın ithalatçı tarafından gerçekleştirilmelidir Gümrük denetimlerinin nasıl yürütüleceğine ilişkin teknik yöntem henüz net değildir

Fabrika denetimleri Bakanlığın il müdürlükleri personeli tarafından yerinde gerçekleştirilebilir. Bu denetimlerde UÇBS/KKS hesabı, firmanın mevzuat kapsamındaki rolü ve yükümlülükleri, Ön-MBDF ve geçici kayıt işlemleri ile SEA bildirimlerinin kontrol edilebilir. Ayrıca tedarikçilerden güncel Türkçe GBF'lerin temin edilip edilmediği ve piyasaya arz edilen ürünlerin GBF'lerinin Türkçe ve KKDİK'e uygun olup olmadığı incelenebilir.

S14. Denetimler nasıl gerçekleştirilecek? Bunun için belirlenmiş bir yol haritası var mı?

Bir önceki sorunun cevabı ile aynıdır.

S15. Tedarikçi son ana kadar kayıt yapacağını söylediği halde son anda kayıttan vazgeçerse, alt kullanıcının yaşayacağı mağduriyet denetimlerde nasıl değerlendirilecek?

Tedarikçinin kayıt işlemlerini tamamlayacağını bildirmesine rağmen son anda kayıttan vazgeçmesi halinde, alt kullanıcılar tedarikçinin kayıt yapmadığını ileri sürerek sorumluluktan kurtulamaz ve denetimlerde yaptırım riskiyle karşılaşabilirler. Bu nedenle, tedarikçiden kayıtların süresinde tamamlanacağına ve ilgili sorumlulukların yerine getirileceğine ilişkin yazılı bir deklarasyon veya taahhütname alınması önemlidir. Hukuk birimlerinin desteğiyle hazırlanacak belgelerde, kayıt eksikliğinden kaynaklanabilecek zararların tedarikçiden talep edilmesine ilişkin hükümlere yer verilmesi faydalı olabilir.

S16. Tedarikçiler geçici kayıt süresi içerisinde işlemlerini tamamlayamazlarsa alt kullanıcı açısından hangi riskler ortaya çıkar?

Türkiye'deki tedarikçilerden madde temin eden alt kullanıcılar, bu maddeler için kendi adlarına kayıt yaptıramamaktadır. Dolayısıyla tedarikçilerin geçici kayıt işlemlerini süresinde tamamlayamaması halinde, alt kullanıcılar açısından da idari yaptırım ve kimyasalın ticaretinde aksama riski oluşabilir. Ticaretin devamlılığının gözetildiği bilgisiyle yaptırım riskinin sürdüğü ve firmalar tarafından gerekli hazırlıkların yapılması gerekmektedir.

Tek Temsilci, İthalatçı ve Alt Kullanıcı

S17. Yurt dışındaki üreticilerin Tek Temsilci atadığı durumda miktar kontrolünü Tek Temsilci mi yapacaktır? Tek Temsilci, ithalatçının/alt kullanıcının kapsandığını hangi belgelerle gösterecektir ve ithalatçı açısından hangi riskler bulunmaktadır?

Tek Temsilcinin görevinin yalnızca kayıt dosyasının hazırlanması ve sunulmasıyla sınırlı değildir, temsil edilen yurt dışı üretici adına Türkiye'ye ithal edilen maddelerin miktar ve tonaj takibinin de Tek Temsilci tarafından yapılması gerekmektedir. Üreticinin Türkiye'deki Tek Temsilcisinden yazılı bir teyit mektubu veya kapsam deklarasyonu alınması ve bu belgede maddenin kimyasal adı, CAS ve EC numaraları, Türkiye'deki kaydın kapsadığı tonaj bandı, ilgili ithalatçı için tahsis edilen veya kayıt kapsamında bulunan miktar bilgilerine yer vermesi gerekmektedir.

S18. Yurt dışındaki üretici Tek Temsilci aracılığıyla kayıt sürecini tamamladığını ve firmayı alt kullanıcı olarak tanımladığını ekran görüntüsüyle bildiriyorsa Tek Temsilciden ayrıca hangi belgeler talep edilmeli ve risk hangi aşamada ortaya çıkmaktadır?

İthalatçının ve ithal edilen miktarın kayıt kapsamında bulunduğu doğrulanması için ekran görüntüsünün tek başına yeterli olmadığı ifade edilmiştir. Üreticinin Türkiye'deki Tek Temsilcisinden yazılı bir teyit mektubu alınması gerekmektedir. Kayıt kapsamının doğrulanamaması veya maddenin kayıtlı olmaması halinde, ürünün gümrükte bekletilmesi ve gümrükten çekilememesi riski doğabilir. Ürün gümrükten çekilmiş olsa dahi, daha sonra gerçekleştirilecek saha denetimlerinde kayıt eksikliğinin tespit edilmesi durumunda Çevre Kanunu'nun 20'nci maddesinin ilgili bendi kapsamında idari para cezası uygulanabilir.

S19. Firmalardan deklarasyonlar ve dokümanlar alınmasına rağmen alt kullanıcı olarak sisteme eklendiğimiz doğrulanamıyorsa nasıl hareket edilmeli? KKS üzerinden de görülemeyen ve Tek Temsilciden yoğunluk nedeniyle teyit alınamayan durumlarda tedarik riski nasıl yönetilmeli?

Sistem üzerinden doğrulama yapılamadığı durumlarda firmanın ve ithalat miktarının kayıt kapsamında olduğunu gösteren yazılı teyit ve kapsam belgelerinin Tek Temsilciden talep edilmesi gerekmektedir. Tek Temsilcinin yoğunluğu nedeniyle yanıt alınamamasının, bu belgelerin temin edilmesi gereğini ortadan kaldırmamaktadır. Teyit alınamaması halinde, hukuk birimlerinin desteğiyle kayıt kapsamının belgelendirilememesinden kaynaklanabilecek gümrük sorunları ve mali zararların karşılanmasına ilişkin yazılı taahhüt alınması önerilebilir.

S20. Bizi alt kullanıcı olarak atayan firmaları KKS üzerinde görebilecek miyiz?

KKS'de firmayı alt kullanıcı olarak tanımlayan tüm şirketlerin topluca görüntülenebildiği bir ekran bulunmadığı, kontrolün madde bazında yapılabileceği belirtilmiştir.

S21. Alt kullanıcı olarak kullanım alanlarımızı tedarikçimize bildirmemiz gerekiyor mu? Tedarikçinin bu kullanım alanlarını EÇBS/KKS sisteminde belirtebileceği bir alan var mı?

Alt kullanıcıların, kimyasalın işletmelerinde hangi amaçla ve hangi proseslerde kullanıldığına ilişkin bilgileri tedarikçilerine; ortak kayıtçı olmaları halinde ise lider kayıtçıya bildirmeleri gerekmektedir. Bu kapsamda, çevresel salım kategorileri (ERC) ve proses kategorilerinin (PROC) doğru belirlenmesi önemlidir. İletilen kullanım bilgileri, tam kayıt dosyasındaki kullanımların ve gerekli maruz kalma senaryolarının oluşturulmasında değerlendirilerek firmanın kullanımının dosya kapsamında yer alması sağlanmaktadır.

S22. Tüm müşterilerin sisteme kaydettirilmesi gerekiyor mu?

Ticari gizlilik nedeniyle ithalatçı bilgilerinin sisteme girilmediği durumlarda dahi, Tek Temsilci tarafından ithalatçı listelerinin, ilgili miktarların ve destekleyici belgelerin saklanması ve denetimlerde Bakanlığa sunulması gerekmektedir. İthalatçılar tarafından da Tek Temsilciden alınan kapsam yazısı veya deklarasyonun denetimlerde kullanılmak üzere muhafaza edilmesi gerekmektedir.

S23. Tek Temsilci ile çalışan yurt dışı firmalar açısından kayıt dosyasının Bölüm 1.7'sine tüm ithalatçıların eklenmesi gerekiyor mu?

Ticari gizlilik nedeniyle ithalatçı bilgilerinin kayıt dosyasının Bölüm 1.7'sine eklenmesinin tercih edilmeyebilir, bu durumda ithalatçı listelerinin ve ilgili takip bilgilerinin Tek Temsilci bünyesinde tutulup denetimlerde Bakanlığa sunulmasının öngörülmektedir.

S24. KKDİK sürecine alt yüklenici olarak dahil olup olmadığımızı nasıl anlayabiliriz? Veri paylaşılmazsa yaptırımları nelerdir?

Maddenin Türkiye'de yerleşik bir tedarikçiden temin edilmesi ve faturanın bu firma tarafından düzenlenmesi halinde firma alt kullanıcı konumunda olur. Ancak arada bir distribütör bulursa dahi, faturanın doğrudan yurt dışındaki üretici tarafından firmaya kesilmesi ve ithalatın firma tarafından yapılması halinde ise ithalatçı konumuna düşecektir.

S25. Deterjan üreticisi olarak alt yüklenici konumunda bulunan bir firmanın ürünleri için kendi KKS kaydını yaptırması gerekir mi, yoksa tedarikçilerinin kayıtlı olması yeterli midir?

Deterjan üretiminde maddelerin kimyasal reaksiyona girmeden fiziksel olarak karıştırılması halinde, firma formülator veya karışım üreticisi olarak değerlendirilir. Hammaddelerin Türkiye'deki tedarikçilerden temin edilmesi durumunda alt kullanıcı konumunda bulunduğu ve tedarikçilerin ilgili madde kayıtlarını tamamlamış olması halinde ayrıca kayıt yaptırılması gerekmemektedir. Kayıt durumunun doğrulanması için tedarikçilerden geçici veya tam kayıt numaralarının ve destekleyici belgelerin talep edilmesi önerilir.

Tedarikçinin kayıt yaptırmaması halinde alt kullanıcı açısından da sorumluluk doğabilir; ancak bunun kayıt yükümlülüğünün otomatik olarak alt kullanıcıya devredildiği şeklinde değerlendirilmemesi gerekir. Kayıt yükümlülüğünü yerine getirmeyen üreticilerin denetimlerde yaptırımla karşılaşabilir ve ilgili maddenin üretimini sürdüremeyebilir.

S26. Bir kimyasal Türkiye'deki distribütörden satın alınıyorsa son kullanıcı olarak ayrıca KKDİK kayıt yükümlülüğü bulunuyor mu?

Türkiye'deki distribütörden satın alınan ve faturası Türkiye'de yerleşik firma tarafından düzenlenen kimyasallar için son kullanıcının alt kullanıcı olarak değerlendirilir ve ayrıca KKDİK kayıt yükümlülüğünün bulunmaz.

Ancak arada distribütör bulunmasına rağmen faturanın doğrudan yurt dışındaki üretici tarafından düzenlenmesi ve ithalatın alıcı firma tarafından gerçekleştirilmesi halinde, ithalatçı konumuna düşülür. Bu durumda, ilgili ithalatın yurt dışındaki üreticinin Türkiye'deki Tek Temsilcisi tarafından yapılan kayıt kapsamında karşılanmaması halinde, kayıt yükümlülüğünün ithalatçı tarafından yerine getirilmesi gerekir.

S27. Tüccarların/traderların proforma olarak sattıkları hammaddeler için KKDİK kaydı yaptırmaları zorunlu mudur?

Yalnızca ticari aracılık yapan ve ithalatı kendisi gerçekleştirmeyen tüccarların/traderların kayıt yükümlülüğünün bulunmamaktadır. İthalatın müşteri tarafından yapılması halinde, kayıt yükümlülüğünün ithalatçı müşteriye ait olduğu veya ilgili ithalatı kapsayan Tek Temsilci kaydı üzerinden karşılanabilir. Bu nedenle yükümlülüğün, proforma düzenlenmesine değil, ithalatın hangi firma tarafından gerçekleştirildiğine göre değerlendirilmesi gerekir.

Tedarikçi Kaydının Doğrulanması ve Kayıt Numaraları

S28. Kayıt yaptığını söyleyen ancak kayıt numarası paylaşmayan tedarikçiler açısından denetim süreci nasıl ilerleyecek?

Kayıt yaptığını bildiren tedarikçilerden öncelikle ilgili maddelerin kayıt numaralarının talep edilmesi önerilir. Formül gizliliği gibi gerekçelerle bu bilgilerin paylaşılmaması halinde ise, tedarik edilen ürünlerde bulunan kayıt kapsamındaki tüm maddeler için KKDİK yükümlülüklerinin yerine getirildiğini açıkça taahhüt eden yazılı bir deklarasyon alınması gerekir. Deklarasyonda, beyanın hangi ürünleri kapsadığının açıkça belirtilmesi ve mümkün olduğunda madde kimlikleriyle kayıt numaralarına yer verilmesi önerilir.

S29. Firmalara verilen kayıt numaralarının doğruluğu nasıl kontrol edilecek?

Kayıt numaralarının ve ilgili kayıt sahibi firmaların doğruluğunun üçüncü kişiler tarafından sorgulanabileceği açık bir Bakanlık sistemi bulunmamaktadır. ECHACHEM benzeri bir sorgulama altyapısının oluşturulması için Bakanlığa talep iletiliği bilinmekte ancak henüz uygulamaya alınmamıştır. Tedarikçilerden paylaşılan kayıt numaralarının doğruluğunun ve ilgili ürünlerin kayıt kapsamında olduğunun yazılı deklarasyonla taahhüt edilmesi önerilebilir.

S30. KKDİK kaydı yapmayan ve ürünün içerik bilgisini paylaşmayan yurt dışı hammadde tedarikçileriyle ilgili nasıl bir yol izlenmelidir?

Bu durumda, tedarikçinin kayıt yapmadığının ve içerik bilgilerine erişilemediği için ithalatçı olarak kayıt işlemlerinin yürütülemediğinin Bakanlığa yazılı olarak bildirilmesi önerilir. İzlenecek yolun açıklığa kavuşturulması amacıyla konunun Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanlığı tarafından Danışma Kuruluna taşınması ve görüş alınması gerekmektedir.

S31. Geçici kayıt numaralarının müşterilerle paylaşılması zorunlu mu? SDS/GBF içerisinde bu numaraların paylaşılması gerekiyor mu? Tedarikçilerle paylaşılmayan kayıt numaraları yalnızca ilgili yetkili makamlarla paylaşılabilir mi?

Geçici kayıt numaralarının GBF'ye yazılması konusunda zorunluluk bulunmamaktadır. Tam kayıt numaraları için ise ilgili GBF gerekliliklerinin uygulanması gerekmektedir. Kayıt bilgileri Bakanlık tarafından zaten görülmektedir, yalnızca yetkili makamlarla paylaşım yerine müşterilerin de bilgilendirilmesi önerilir.

S32. Madde GBF'lerinde geçici kayıt numarası kullanımı ne zaman başlayacak? Karışımlardaki maddelerin geçici kayıt numaraları yazılacak mı? Kayıt numaralarının kontrolü ve güvenliği nasıl sağlanacak?

Geçici kayıt numaralarının GBF'lere yazılmasına ilişkin bir Bakanlık duyurusu veya zorunluluk bulunmamaktadır. Bu nedenle, karışım içindeki maddelerin geçici kayıt numaralarının da mevcut durumda GBF'ye eklenmesi zorunlu olmamakla birlikte ileride düzenleme yapılması halinde ilgili gerekliliklerin uygulanabilir. Kayıt numaralarının doğruluğunun sorgulanabileceği açık bir sistem bulunmadığından, tedarikçilerden kayıt bilgilerinin doğruluğunu teyit eden yazılı deklarasyon talep edilmesi önerilir.

Polimerler, Monomerler, Masterbatch ve Plastik Sektörü

S33. PP, ABS, PA ve PC gibi polimer hammaddelerinde KKDİK yükümlülüğü nasıl değerlendiriliyor? Polimerin kendisi ile monomerler açısından yükümlülükler nasıl farklılaşıyor?

PP, ABS, PA ve PC gibi polimerlerin kendilerinin mevcut durumda KKDİK kapsamında kayıttan muaftır. Bu muafiyet, polimerin üretiminde kullanılan monomerler ve diğer maddeler için otomatik olarak geçerli değildir. Polimerin yapısındaki monomerler ve kimyasal olarak bağlı diğer maddeler açısından, ağırlıkça %2 ve üzeri bulunma ve yıllık toplam miktarın 1 ton ve üzerinde olması koşullarının birlikte sağlanması halinde, kayıt yükümlülüğünün değerlendirilmesi gerekir. Bu maddelerin kayıtlarının yapılması veya ilgili tedariki kapsayacak şekilde kayıtlı olarak temin edilmesi gerekmektedir.

S34. Polimerlerin ve bunların yapıtaşı olan monomerlerin kayıt yükümlülükleri nelerdir?

Polimerlerin kendilerinin mevcut durumda kayıttan muaftır. Polimer yapısındaki monomerlerin ağırlıkça %2 ve üzerinde bulunması ve yıllık miktarlarının 1 ton ve üzerinde olması koşullarının birlikte sağlanması halinde, kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

S35. Polimer ithalatçısının kayıt yükümlülüğünün belirlenmesinde kullanılan “her bir monomerin polimerde ağırlıkça %2 veya daha fazla bulunması” kriteri, nihai üründeki polimerleşmemiş monomer miktarını mı yoksa nihai ürünün üretiminde kullanılan monomer oranını mı ifade ediyor?

%2 kriterinin yalnızca nihai üründe kalan polimerleşmemiş monomer miktarına değil, polimerin yapısını oluşturan monomer oranına ilişkindir. Serbest kalan monomerler ise ayrıca ele alınmalıdır. Bu doğrultuda, polimer yapısına katılan her bir monomerin ağırlıkça %2 veya üzerinde bulunması ve yıllık miktarının 1 ton veya üzerinde olması koşullarının birlikte değerlendirilmesi gerekir.

S36. Türkiye’de plastik hammaddeyi doğrudan yurt dışından ithal eden bir üreticinin KKDİK kapsamındaki kayıt yükümlülüğü nasıl belirleniyor?

Plastik hammaddenin doğrudan yurt dışından temin edilmesi halinde, ithal edilen hammadde açısından ithalatçı olarak değerlendirilmelidir. Hammaddenin başka bir ürünün üretiminde kullanılması tek başına kayıt muafiyeti sağlamaz. Kayıt kapsamındaki maddeler için yükümlülüğün, yurt dışındaki üreticinin Türkiye’deki Tek Temsilcisi aracılığıyla ilgili ithalatı kapsayan bir kayıtlı veya ithalatçının kendi kaydıyla karşılanması gerekir. Hammadde bir karışım ise içindeki maddelerin kayıt durumunun ayrı ayrı değerlendirilmesi; polimer ise monomer ve diğer maddelerin yükümlülüklerinin ayrıştırılması gerekmektedir.

S37. Organik polimer olarak tanımlanan proses katkıları için kayıt yaptırılması gerekiyor mu?

Organik polimer niteliğindeki proses katkıları diğer polimerler gibi kendi halinde kayıttan muaftır, ancak polimer yapısındaki monomerler ve kimyasal olarak bağlı diğer maddeler için ağırlıkça %2 ve üzeri bulunma ve yıllık 1 ton ve üzeri miktar koşullarının birlikte sağlanması halinde, kayıt yapılması veya ilgili tedariki kapsayan bir kayıt kapsamında temin edilmeleri gerekmektedir.

S38. Masterbatch ve plastik katkılarında KKDİK açısından değerlendirme nasıl yapılmalı?

Masterbatchler karışım olarak değerlendirilir ve kayıt yükümlülüğünün karışımın kendisi yerine içindeki maddeler üzerinden belirlenir. Bu nedenle, kayıt kapsamındaki her bir bileşenin yıllık miktarının ayrı hesaplanması ve 1 ton ve üzerindeki miktarlarda kayıt durumunun kontrol edilmesi gerekmektedir. Polimer taşıyıcının kendisi kayıttan muaf olmakla birlikte, monomerlerine ilişkin koşulların ayrıca değerlendirilmesi gerekir. Pigmentler ve plastik katkıları için de madde kimliği, yıllık miktar ve ilgili tedariği kapsayan kayıt durumu esas alınmalıdır.

S39. Otomotiv sektöründe üretilen plastik parçalar “eşya” olarak değerlendirildiğinde üreticinin KKDİK kapsamındaki yükümlülükleri nelerdir?

Otomotiv sektöründe üretilen plastik parçaların “eşya” olarak değerlendirilir ve eşyanın kendisi için madde kaydı yapılmamaktadır. Bununla birlikte, eşyalardan madde salımı olması halinde ve salınan madde miktarının yıllık 1 ton ve üzerinde olması halinde kayıt gerekliliği doğmaktadır.

GBF, SVHC ve Tedarik Zinciri Bilgileri

S40. Tedarikçiden alınan Güvenlik Bilgi Formunun KKDİK'e uygun olup olmadığı nasıl kontrol edilebilir?

Tedarikçiden alınan GBF'nin KKDİK'e uygunluğunun kontrolünde, öncelikle Türkçe hazırlanmış olması ve KKDİK Yönetmeliğine uygun hazırlandığına ilişkin mevzuat atfının bulunması gerekmektedir. Formun, Yönetmeliğin Ek-2'sindeki 16 bölüm ve ilgili alt başlık yapısına uygun olması; hazırlayan KDU'nun adı, sertifika numarası ve geçerlilik bilgilerinin 16'ncı bölümde yer alması gerekir. Bölüm 3'teki bileşim ve sınıflandırma bilgilerinin, Bölüm 2'deki zararlılık bilgileri, piktogramlar ile H ve P ifadeleriyle tutarlılığı kontrol edilmelidir. Ayrıca GBF'deki etiket unsurlarının ürün ambalajındaki etiketle uyumlu olması gerekir.

S41. KDU onaylı GBF'de sınıflandırılması gerektiği düşünülen bir kimyasal "sınıflandırılmamıştır" şeklinde belirtilmiş ve piktogram kullanılmamışsa alt kullanıcı hangi bilgiyi esas almalı? Kendi karışımının sınıflandırmasıyla tedarikçinin sınıflandırması farklıysa nasıl hareket edilmeli?

KDU tarafından hazırlanmış GBF'de bir maddenin hatalı biçimde "sınıflandırılmamış" olarak gösterildiği düşünülüyorsa, bu değerlendirmenin gerekçeleri ve dayanakları belirtilerek tedarikçiyle iletişime geçilmesi ve GBF'nin düzeltilmesinin talep edilmesi gerekir. Sınıflandırmanın değerlendirilmesinde yürürlükteki SEA Yönetmeliği ve güncel değişikliklerinin esas alınması, ECHACHEM'deki sınıflandırma ve kayıt dosyası bilgilerinden de destekleyici referans olarak yararlanılması gerekir. Kendi karışımının sınıflandırılmasıyla tedarikçi bilgileri arasında farklılık bulunması halinde, farklılığın dayanaklarının incelenerek tedarikçiyle açıklığa kavuşturulması önerilir.

S42. Minimum miktarlarda kullanılan AR-GE numuneleri için de KDU onaylı SDS/GBF talep etmek gerekir mi? Miktarın düşük olması bu yükümlülüğü değiştirir mi?

Ar-Ge numuneleri için de KKDİK'e uygun, KDU tarafından hazırlanmış GBF'nin talep edilmesi gerekir. Kayıt yükümlülüğü ile GBF hazırlama ve sağlama yükümlülüklerinin farklı olduğu; miktarın düşük olmasının tek başına GBF gerekliliğini ortadan kaldırmamaktadır. Numunenin zararlılıkları ve güvenli kullanımına ilişkin bilgilerin kullanıcıya iletilmesi önemlidir.

S43. Bir plastik hammadde tedarikçisinden KKDİK açısından hangi belgeler ve beyanlar istenmeli?

Plastik hammadde tedarikçisinden öncelikle KKDİK'e uygun Türkçe GBF'lerin temin edilmesi ve ürün etiketlerinin bu formlarla uyumunun kontrol edilmesi gerekmektedir. Hammaddenin polimer niteliğinin ve polimerin kendisine ilişkin kayıt muafiyetinin açıklanması; kayıt yükümlülüğü bulunan monomerler, katkı maddeleri ve pigmentlerin kayıt durumunu gösteren bilgi ve kayıt numaralarının paylaşılması gerekmektedir.

S44. Müşteri KKDİK/SVHC beyanı istediğinde hangi bilgilerin sağlanması gerekir?

Türkiye’de AB REACH’teki SVHC Aday Listesiyle aynı şekilde işleyen bir liste bulunmamaktadır ve KKDİK Ek-14 izin listesinin henüz doldurulmamıştır. Bununla birlikte, Ek-17’de yer alan kısıtlamalara uyulması gerekmektedir. Müşterinin talebi AB SVHC uyumunu da kapsıyorsa, AB’deki güncel Aday Liste ve ilgili izin/kısıtlama hükümlerinin ayrıca takip edilerek ürünün bu kapsamda değerlendirilmesi gerekmektedir.

S45. Polimer ve karışım ihraç eden firmalar açısından kayıt numaralarının paylaşılması ticari açıdan mümkün olmayabiliyor. Ayrıca çok sayıda ve sürekli değişen tedarikçinin bulunduğu kompleks ürünlerde Bölüm 1.7’de tedarikçi bilgilerinin verilmesi pratikte zor olabiliyor. Bu durum nasıl değerlendirilmeli ve Bakanlık nezdinde ne gibi adımlar atılabilir?

Daha önce kaldırıldığı aktarılan bilgi girişinin geçici kayıt uygulamasıyla yeniden talep edilmesi nedeniyle, konunun Bakanlık nezdinde gündeme getirilmesi ve Danışma Kurulunda değerlendirilerek görüş alınması önerilir. Ticari gizlilik korunurken kayıt yükümlülüklerinin nasıl karşılanabileceğine ilişkin uygulamanın açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Tonaj, Tam Kayıt ve Sonraki Aşamalar

S46. KKDİK kapsamında tonaj hesabı nasıl yapılır? Aynı maddenin farklı ticari isimlerle satın alınması halinde tonajlar birleştirilir mi?

KKDİK kapsamında tonaj hesabında ticari isim yerine maddenin kimyasal kimliğinin; kimyasal adı, CAS ve EC numaralarının esas alınmalıdır. Aynı maddenin farklı ticari isimlerle temin edilmesi halinde, bu alımlardaki madde miktarlarının birleştirilerek toplam tonajın hesaplanması gerekmektedir. Dolayısıyla farklı ticari isimler, aynı madde için ayrı tonaj hesabı yapılmasını gerektirmemektedir.

S47. Ön MBDF yapılan her kimyasal için daha sonra kesin/tam kayıt yaptırılması zorunlu mudur?

Ön-MBDF gönderilmiş olması, tek başına geçici veya tam kayıt zorunluluğu doğurmamaktadır. Ön-MBDF'nin bir bilgi paylaşımı ve iletişim mekanizmasıdır, kayıt gerekliliğinin firmanın ilgili madde bakımından mevzuattaki rolüne göre değerlendirilmesi gerekmektedir. Firma alt kullanıcı konumundaysa, yalnızca Ön-MBDF gönderilmiş olması nedeniyle geçici veya tam kayıt yapılması gerekmemektedir.

S48. Kayıt sürecinin ilerleyiş basamakları nelerdir?

Kayıt sürecinde öncelikle firmanın kimyasal envanterini çıkartması ve her madde için imalatçı, ithalatçı veya alt kullanıcı rolünün belirlenmesi gerekmektedir. Kayıt yükümlülüğü bulunan maddeler için KKS üzerinden Ön-MBDF gönderilmesi ve ardından 30 Eylül 2026'ya kadar geçici kayıt işlemlerinin tamamlanması gereklidir. Sonraki aşamada maddenin tonaj bandı ve CMR özellikleri dikkate alınarak 2026, 2028 veya 2030 tam kayıt takviminin değerlendirilmesi gerekir. Tam kayıt için gerekli verilerin tamamlanması ve ihtiyaç duyulması halinde gerekçeli süre uzatımı başvurusunun yapılması gerekecektir.

S49. Tüm maddeleri 10–100 ton bandında olan ve tedarikçileri tarafından “kayıt için 2028'e kadar süre var” denilen bir firma, 30 Eylül 2026'ya kadar tedarikçilerinden hangi belgeyi temin etmeli ki sonraki alımlarda sorun yaşamassın?

Tam kayıt için ileri bir tarih bulunması, 30 Eylül 2026'ya kadar geçici kayıt işlemlerinin tamamlanması gereğini ortadan kaldırmamaktadır. Tedarikçilerden ilgili maddelerin geçici kayıtlarının tamamlandığını ve firmadan yapılan tedarikin kayıt kapsamında bulunduğunu gösteren yazılı deklarasyon veya kapsam mektubu temin edilmesi; mümkün olduğunda ilgili kayıt numaralarının da alınması önerilir.

S50. CMR maddeler için tam/kesin kayıt süreci nasıl gelişecek?

CMR maddeler için yıllık 1 ton ve üzerindeki miktarlarda tam kaydın 2026 yılı sonuna kadar tamamlanması gerekmektedir. Tam kaydın süresinde tamamlanamaması halinde, gerekçelerin bir mektupla açıklanarak KKS üzerinden Bakanlığa süre uzatımı başvurusu yapılabilecektir.

S51. KKS Bölüm 1.7 OR'lar tarafından ne zamana kadar doldurulmalı? 2026 sonunda tam kayıt yapılması gereken maddeler için uzatma başvurusu ne zaman yapılabilecek ve prosedürler ne zaman belli olacak? Daha kapsamlı sunulmuş geçici bireysel kayıttan Tam Ortak Kayda geçirilecek dosyalarda veri silmek gerekecek mi? Şablon değiştiğinde yalnızca yeni şablonun içerdiği veriler mi görüntülenecek?

KKS Bölüm 1.7'deki ithalatçı bilgilerinin Tek Temsilci (OR) tarafından ilgili maddenin fiziki ithalatı gerçekleştirilmeden önce sisteme girilmesi gerekmektedir

2026 sonunda tam kayıt yapılması gereken maddeler için son kayıt tarihinden önce KKS üzerinden süre uzatımı başvurusu yapılabilecektir. Prosedürlerin ne zaman ayrıca açıklanacağına ilişkin henüz kesin bir tarih yoktur.

Geçici bireysel kayıttan tam ortak kayda geçişte şablon değişikliğinin daha önce girilen veriler silinmeyecek, mevcut bilgiler sistemde korunacaktır.

Firmanın tonaj bandının lider kayıtçınıninkinden yüksek olması halinde, liderin bilgilendirilmesi ve ortak kayıt dosyasının firmanın tonajını da kapsayacak şekilde geliştirilmesinin talep edilmesi gerekmektedir.

Muafiyetler ve Genel Mevzuat

S52. KKDİK Ek-5 kapsamındaki muafiyetler hakkında daha detaylı bilgi verebilir misiniz?

KKDİK Ek-5, belirli maddeler için koşullu kayıt muafiyetleri içerir. Maddenin yalnızca adı veya CAS numarası değil; kaynağı, üretim yöntemi, kimyasal değişime uğrayıp uğramadığı ve ilgili bentteki koşullar birlikte değerlendirilmelidir. Muafiyet, tüm KKDİK yükümlülüklerinin kaldırıldığı anlamına gelmez. GBF, tedarik zincirinde bilgi iletimi ve Ek-17 kısıtlamaları gibi uygulanabilir hükümler devam eder. Muafiyet gerekçesinin; ilgili Ek-5 bendi, üretim süreci, bileşim ve gerektiğinde analizlerle belgelendirilerek denetimlerde sunulmak üzere saklanması önerilir.

S53. KKDİK kapsamında kayıt yükümlülüğünden muaf olan bir madde için geçmişte sehven ön kayıt yapılmışsa bu ön kaydın iptal/düzeltilme işlemi yapılması gerekir mi, yoksa maddenin muafiyet statüsünün belgelenmesi yeterli midir?

Sehven ön-MBDF bildirimi yapılmış olması, muafiyet koşullarını sağlayan bir madde için tek başına kayıt yükümlülüğü doğurmaz. Muafiyetin hukuki dayanağı ve koşulların sağlandığını gösteren belgeler muhafaza edilmelidir. Ön-MBDF'nin silinmesi veya düzeltilmesi ise ayrı bir idari işlemdir. Muafiyet belgeleri eklenerek Bakanlığa resmî yazıyla başvurulması ve mevcut bildirimin nasıl ele alınacağına ilişkin yazılı görüş alınması önerilir.

S54. Kimyasallara ilişkin güncel uluslararası mevzuatın Türkiye'ye uyarlanması sırasında karşılaşılan temel problemler nelerdir?

Uluslararası kimyasal mevzuatın Türkiye'ye uyarlanmasında geçiş süresinin görece kısa olması, firmaların hazırlık düzeylerinin farklılığı ve uzman personel kapasitesinin sınırlılığı temel güçlükler arasındadır. Altyapı eksiklikleri, bilgi ve belgelere erişimde yaşanan sorunlar ile tedarik zincirindeki firmaların uyum düzeyleri de süreci zorlaştıran unsurlardır. Özellikle test verilerinin yetersizliği ve mevcut verilerin temin maliyetlerinin yüksekliği, Türkiye'deki kimya sektörünü olumsuz etkileyen önemli sorunlardır.

Bu güçlüklerin giderilmesi için Bakanlık, sektör dernekleri ve firmalar arasında daha geniş katılımlı koordinasyon sağlanması; firmaların altyapılarının güçlendirilmesi, uzman istihdamı veya danışmanlık desteğinden yararlanılması önerilmiştir. Mevzuata uyumun yalnızca bir kayıt işlemi olarak değil, sürekli bir kimyasal yönetim süreci olarak ele alınması gerekmektedir.

Sohbet Alanından Gelen Sorular

S55. KKDİK geçici kayıt numaralarının tedarikçilerimizle paylaşılması yönünde yasal bir yükümlülük bulunmakta mıdır? Bu numaraların yalnızca Bakanlık yetkilileriyle paylaşılması yeterli midir? Ayrıca geçici kayıt numaralarının GBF'lerde belirtilmesi zorunlu mudur?

Geçici kayıt numaralarının GBF'lere yazılmasına ilişkin özel bir zorunluluk bulunmamaktadır. Numaraların tedarik zincirinde paylaşılması önerilir; ticari gizlilik nedeniyle paylaşılmadığı durumlarda, ilgili ürünlerdeki maddelerin kayıt yükümlülüklerinin karşılandığını gösteren yazılı deklarasyon sunulabilir. Bu deklarasyonlarda talep halinde Bakanlık yetkilileri ile paylaşılabilir.

S56. Tedarikçilerimizden alınan GBF'lerde bazı maddeler "sınıflandırılmamış" olarak gösterilmekte ve piktogram bulunmamaktadır. Kendi ürünlerimizin GBF'lerini hazırlarken tedarikçinin sınıflandırması yerine ECHA verilerinden yararlanılması doğru mudur? Denetimlerde firmamız veya GBF hazırlayıcısı sorumlu tutulabilir mi?

ECHA verilerinden yararlanılması uygundur; ancak Türkiye'de yürürlükteki SEA Yönetmeliği esas alınmalı, kullanılan verinin madde kimliği, bileşimi ve ürününüz açısından uygunluğu değerlendirilmelidir. ECHA'daki firma bildirimleri doğrulanmış resmî sınıflandırmalarla aynı nitelikte değildir.

S57. 1 kg'ın altındaki Ar-Ge numuneleri için GBF gerekli midir? GBF'nin 16'ncı bölümündeki KDU sertifika bilgilerinin doğruluğu nasıl kontrol edilmelidir?

1 kg'ın altında olmak tek başına GBF muafiyeti sağlamaz. KKDİK Madde 27'deki zararlılık ve GBF sağlama koşulları karşılanıyorsa, küçük miktartlı numuneler için de uygun Türkçe GBF temin edilmelidir. Kayıt için kullanılan 1 ton eşiği, GBF yükümlülüğüne uygulanmaz.

KDU sertifikası bilgilerinin doğruluğu ve geçerliliği, sertifika örneği istenerek belgeyi düzenleyen kuruluşun sorgulama sistemi veya yazılı teyidi üzerinden kontrol edilebilir.

S58. Yıllık 1 ton ve üzerindeki maddelerimizin geçici kayıtları yapılmaktadır. Ancak 30 Eylül 2026 sonrasında bir madde ilk kez ithal edilecek ve yıllık miktarı 1 ton veya üzerinde olacaksa nasıl ilerlenmelidir? Bu tarihten sonra geçici kayıt yapılabilecek midir?

30 Eylül sonrasında ilk kez ithal edilecek kayıt kapsamındaki maddeler için de geçici kayıt yapılabilecektir. Ön-MBDF ve KKS üzerinden geçici kayıt işlemlerinin tamamlanması, ilgili ücretin ödenmesi ve kayıt numarasının fiziki ithalattan önce alınması gerekmektedir. İthalatın Tek Temsilci kaydı kapsamında karşılanması halinde ise firmanın ve tonajının bu kapsamda bulunduğu yazılı olarak doğrulanmalıdır.

S59. Ürettiğimiz malzeme polimer olduğu için kayıt yükümlülüğünden muaftır. Ancak kullanılan hammaddelerin bir kısmı tedarikçilerimiz tarafından kaydedilmiştir. Denetimlerde bu hammaddelerin kimyasal güvenlik raporlarından da sorumlu olur muyuz? Bu raporları tedarikçilerimizden istememiz gerekir mi?

Hammaddeler Türkiye'deki tedarikçilerden temin ediliyor ve firma bu maddeler açısından alt kullanıcı konumunda bulunuyorsa, tedarikçinin Kimyasal Güvenlik Raporunun (KGR) tamamının alınması veya yeniden hazırlanması genel bir zorunluluk değildir. Tedarikçiden güncel Türkçe GBF ve gerektiğinde kullanımınızı kapsayan maruz kalma senaryoları istenmeli; bildirilen güvenli kullanım koşulları ve risk yönetim önlemleri uygulanmalıdır. Kullanımın iletilen senaryoda kapsamaması veya tedarikçinin tavsiye etmediği bir kullanımın bulunması halinde, KKDiK Madde 33 ve Ek-12 kapsamında, ilgili istisnalar da değerlendirilerek alt kullanıcı KGR'si hazırlanması gerekebilir. Polimerin kayıt muafiyeti, hammaddelere ilişkin bu yükümlülükleri ortadan kaldırmaz. Hammaddelerin doğrudan ithal edilmesi veya monomerler için ayrıca kayıt yükümlülüğü doğması halinde ise firmanın sorumluluğu yeniden değerlendirilmelidir.

S60. Kaydı tamamlanmış ve kayıt numarası alınmış bir maddenin yıllık tonajı arttığında, aynı madde için yeniden kayıt yapılması gerekir mi?

Aynı firma ve aynı madde için yeniden ayrı bir kayıt yapılması yerine mevcut kaydın güncellenmesi gerekir. KKDiK Madde 22(1)(c) uyarınca, miktar artışı kayıtlı tonaj bandını değiştiriyorsa bu değişiklik gecikmeksizin Bakanlığa sunulmalıdır. Yeni tonaj bandının gerektirdiği ek bilgi ve belgeler tamamlanmalı; gerektiğinde kimyasal güvenlik raporu da güncellenmelidir.

S61. İthalatçı bizi alt kullanıcı olarak kaydetmiyor, bazen böyle durumlar yaşıyor, bu durumda ne yapmalıyız.

Türkiye'deki ithalatçıdan madde satın alınıp kullanılıyorsa, alt kullanıcı statüsü sisteme eklenmiş olmaya değil, fiili tedarik ve kullanım rolüne göre belirlenir. Tedarikçiden ilgili maddelerin kayıt durumunu gösteren yazılı deklarasyon, kayıt bilgileri ve güncel Türkçe GBF talep edilmeli; kullanım alanları da tedarikçiye bildirilmelidir. Madde doğrudan ithal ediliyor ve Tek Temsilci kaydına dayanılıyorsa, firmanın ve ithalat tonajının bu kayıt kapsamında bulunduğu yazılı kapsam mektubu ile doğrulanmalıdır. Teyit alınamayan veya sistem bilgilerinde eksiklik bulunan durumlar Tek Temsilciye ve gerektiğinde Bakanlık Yardım Masasına yazılı olarak iletilmelidir.

S62. Merhabalar, 1.7 bölümü OR ile çalışan firmalar için özellikle polimer ve karışım ihraç edenler için, elde edilmesi oldukça güç bilgidir, çünkü ürün bazından madde bazına geçerken müşteri bilgilerinin derlenmesi teknik açıdan mümkün olmamaktadır. Ayrıca polimer ve karışım için detaylı madde bilgilerinin verilmesi ticari açıdan da sıkıntı doğurabilir. Diğer bir husus ise tedarik zinciri sürekli değişiklik gösteren canlı bir olgudur. Kayıt dosyasında müşteri ekleme ve silme işlemlerinin sürekli kontrolü gerekmektedir. AB REACH'te olduğu gibi tedarik zincirinde güvene dayalı bir yaklaşımla bu hususların kontrol edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle tedarikçinin ilettiği konfirmasyon mektuplarının yeterli olması gerekmektedir, bu konu özelinde değerlendirmenizi almak isteriz.

Bu konu, 23. ve 45. sorulara verilen yanıtlarda değerlendirilmiştir. İlgili yanıtlarda, Bölüm 1.7'ye ithalatçı bilgilerinin girilmesi, ticari gizlilik ve değişken tedarik zincirinden kaynaklanan güçlükler ele alınmıştır. Tek Temsilci tarafından ithalatçı ve tonaj bilgilerinin güncel tutulması gerektiği; kapsam mektuplarının ise bu takibin yerine geçmediği belirtilmiştir. Teyit mektuplarının geçici kayıt uygulamasında sistem girişine alternatif olarak kabul edilip edilmeyeceğinin Bakanlıktan yazılı olarak teyit edilmesi gerekir.

S63. Geçici ve tam kayıt işlemlerindeki yoğunluk nedeniyle ithalatçı ve tonaj bilgilerinin tamamlanması zaman almaktadır. 30 Eylül 2026'ya kadar kayıt numaralarının alınması ve bu bilgilerin daha sonra iletilmesi yeterli midir? Son tarih sonrasında bu bildirimlere yönelik ayrıca denetim yapılması planlanmakta mıdır?

Kayıt numarasının alınması, ilgili ithalatçının ve tonajının kayıt kapsamında olduğunun doğrulanması yükümlülüğünü tek başına karşılamaz. KKDiK Madde 9(2) kapsamında Tek Temsilci tarafından ithalat miktarları ve müşteri bilgilerinin güncel tutulması gerekmektedir. İlgili kapsam bilgilerinin ithalat öncesinde tamamlanması gerekmektedir, bunların sonradan iletilmesine yönelik genel ek bir süre açıklanmamıştır. Bu bilgiler denetimlerde istenebileceği gibi yalnızca bu bildirimlere özgü ayrı bir denetim takvimi paylaşılmamıştır.

S64. İthalatçılardan satın aldığımız malzemelerin KKDiK uyumunu doğrulamak ve denetimlerde sunmak üzere hangi belgeler talep edilmelidir?

Tedarikçi ithalatçıdan aşağıdaki belgelerin temin edilmesi önerilmektedir:

- Güncel, KKDiK'e uygun Türkçe GBF ve gerektiğinde kullanımınızı kapsayan maruz kalma senaryoları.
- İlgili ürünlerdeki kayıt kapsamındaki maddelerin yükümlülüklerinin karşılandığını gösteren yazılı uyum deklarasyonu ve kayıt bilgileri.
- Tek Temsilci üzerinden kayıt yapılmışsa, tedarikçi ithalatçının ve ilgili miktarların kapsandığını gösteren kapsam teyidi.
- Muafiyet ileri sürülüyorsa, ilgili maddeyi ve muafiyet dayanağını açıklayan gerekçeli beyan.

Bu belgelerin fatura ve ürün bilgileriyle eşleştirilerek saklanması; KKDiK Madde 32 uyarınca yükümlülüklerin yerine getirilmesi için gerekli bilgilerin son kullanımdan veya tedarikten sonra en az 10 yıl erişilebilir tutulması gerekmektedir.

S65. Atıklardan geri kazanılan ve içerisinde başka kimyasal eklenmeyen solventler, yıllık üretim miktarı 1 tonun üzerinde olduğunda KKDİK kayıt yükümlülüğünden muaf mıdır?

Başka kimyasal eklenmemesi tek başına muafiyet sağlamaz. KKDİK Madde 2(5)(ç) uyarınca, Türkiye’de geri kazanılan solventin KKDİK kapsamında kayıt edilmiş maddeyle aynı olması ve bu maddeye ilişkin 27 veya 28. maddelerde istenen güvenlik bilgilerinin geri kazanım işletmesinde bulunması halinde, miktar 1 tonun üzerinde olsa da kayıt muafiyetinden yararlanılabilir. Bu koşulların belgelendirilmesi gerekir; GBF ve diğer uygulanabilir yükümlülükler devam eder.

S66. Yurt dışından temin ettiğim polimerin monomerini ilgili kayıt şartlarını sağladığında kayda gitmem gerekiyor. Aynı monomeri yurt içinden de temin ediyorsam ve başka bir polimerimi üretirken kullanacaksam ve imalatçısı kayıt yapmışsa ben ithalatçı olarak bu monomeri (hammaddeyi) yine de kayıt etmeli miyim?

Yurt içindeki kayıtlı üreticiden temin edilen monomer bakımından alt kullanıcı olarak değerlendirilirsiniz; bu miktar için ayrıca kayıt yaptırılması gerekmez. Ancak yurt içi üreticinin kaydı, ithal edilen polimerdeki monomeri kendiliğinden kapsamaz. İthal edilen polimerin monomeri için Madde 7(3)’teki koşullar sağlanıyorsa ve ilgili ithalat tedarik zincirinde kayıtlı kapsamıyorsa, kayıt yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekir. Yurt içinden satın alınan miktar, sizin ithalat kayıt tonajınıza eklenmez.

S67. Recycle ürünler için toplayıcılar dan alınan kimyasalların yaşam döngüsü sona ermeden kayıtlı olduğunu kanıtlamak zor olmaktadır. Kanıtlayamadığımız noktada kayıt yükümlülüğü tekrar doğuyor ve bu sektöre ekstra maliyete sebep olacak. Bu konuda bir çalışma var mıdır?

KKDİK Madde 2(5)(ç) kapsamında, toplanan her atığın geçmiş tedarik zincirinin izlenmesinden ziyade, geri kazanılan maddenin KKDİK kapsamında kayıt edilmiş bir maddeyle aynı olduğunun ve gerekli güvenlik bilgilerinin işletmede bulunduğu ortaya konulması gerekir. Bu koşullar sağlanamıyorsa, başka bir muafiyet bulunmadığı durumda kayıt yükümlülüğü değerlendirilir.

S68. PE, PP, PS ve ABS gibi polimerlerin ithalatında, polimer ve monomerler açısından KKDİK kayıt yükümlülükleri nelerdir? Yurt dışındaki üreticinin Türkiye’de Tek Temsilci ataması ve ön kayıt yaptırması, ithalatçının yükümlülüklerini karşılar mı?

KKDİK Madde 2(7) uyarınca polimerlerin kendileri kayıt yükümlülüğünden muaftır. Ancak Madde 7(3) kapsamında, polimerde kimyasal olarak bağlı bulunan monomer veya diğer maddeler için aşağıdaki iki koşul birlikte sağlanıyorsa kayıt yükümlülüğü doğabilir:

Polimerde ağırlıkça %2 veya daha fazla bulunması ve ithal edilen polimerlerdeki ilgili maddenin toplam miktarının yıllık 1 ton veya üzerinde olması.

Bu maddelerin ilgili tedarik zincirinde kayıt edilmiş olması halinde ayrıca kayıt yaptırılması gerekmez. Tek Temsilci atanması ve yalnızca ön kayıt yapılması, yükümlülüklerin tamamlandığını göstermez. Tek Temsilciden, ilgili monomerlerin ve kayıt gerektiren diğer bileşenlerin geçerli kayıt durumunu ve firmanızın ithalat miktarlarının kayıt kapsamında bulunduğunu doğrulayan bir kapsam yazısı alınmalıdır. İthalatınız Tek Temsilcinin kaydıyla kapsamıyorsa, kapsanan maddeler bakımından alt kullanıcı olarak değerlendirilirsiniz; ayrıca ithalatçı kaydı gerekmez.

S69. KKDİK kayıt tonajı ve harçları belirlenirken neden yalnızca Türkiye piyasasına arz edilen miktarlar yerine, ihraç edilen miktarlar da dâhil toplam imalat esas alınmaktadır? İhraç edilen ürünler için AB REACH kapsamında ödeme yapılmış olması dikkate alınamaz mı?

KKDİK Madde 7(1) uyarınca kayıt yükümlülüğü, yalnızca yurt içi satış miktarı üzerinden değil, Türkiye’de imal edilen madde miktarı üzerinden belirlenir. Bu nedenle, başka bir muafiyet bulunmadıkça ihraç edilen miktarlar da kayıt tonajına dâhil edilir. Bu yaklaşımda, maddenin Türkiye’deki üretimi sırasında oluşabilecek insan sağlığı ve çevre riskleri de değerlendirilir. AB REACH ve KKDİK ayrı kayıt sistemleri olduğundan, AB REACH kapsamında yapılan kayıt ve ödemeler KKDİK yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Bu nedenle ihracat miktarlarının tonajdan düşülmesi veya REACH ödemelerinin KKDİK harcından otomatik olarak mahsup edilmesi söz konusu değildir.

S70. KKDİK kayıt yükümlülüğünden muaf bir maddenin geçmişte ithal edilmiş olması, geçici kayıt yapılmasını gerektirir mi?

Maddenin kayıt muafiyeti koşullarını sağladığı doğrulanıyorsa, geçmişte ithal edilmiş olması nedeniyle geçici kayıt yapılması gerekmez. Ancak muafiyetin hukuki dayanağı ve koşulların sağlandığını gösteren belgeler denetimlerde sunulmak üzere muhafaza edilmelidir. Muafiyet yalnızca belirli kullanım veya koşullar için geçerliyse, ilgili ithalatın bu kapsamda olup olmadığı ayrıca değerlendirilmelidir.

S71. Homopolimerlerde monomerlerin oranı zaten %100’e yakın, monomerin polimerde ağırlıkça %2 veya daha fazla bulunması ibaresi polimerleşmemiş monomer miktarını mı (%0), yoksa polimer üretiminde kullanılan monomer oranını (%100) mı ifade etmektedir? Kısacası, polietilen ithalatçısı etilen monomerini kayıt ettirmeli midir? Direkt monomer ithal edilmediği için bu noktada karışıklık olmaktadır.

%2 kriteri, polimerleşmemiş serbest monomer miktarını değil, polimer yapısına kimyasal olarak bağlanmış monomer birimlerinin ağırlıkça oranını ifade eder. Dolayısıyla polietilende serbest etilen bulunmaması, monomer kayıt yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. KKDİK Madde 7(3) uyarınca, ithal edilen polietilendeki bağlı etilen birimlerine karşılık gelen miktar yıllık 1 ton veya üzerindeyse ve ilgili tedarik zincirinde kayıtlı kapsanmıyorsa, etilen için kayıt yapılması gerekir. İthalatın yurt dışındaki üreticinin Tek Temsilcisi tarafından yapılan kayıtlı kapsandığı doğrulanırsa ayrıca kayıt yaptırılması gerekmez.

S72. Alt kullanıcı olarak sisteme eklendiğimizi KKS sistemi üzerinden bakacağımız yer neresidir?

KKS’de firmanızı alt kullanıcı olarak tanımlayan tüm şirketlerin topluca görüntülediği bir ekran bulunmamaktadır; kontrol madde bazında yapılabilir. Kayıt dosyasının 1.7 “Tedarikçiler” bölümü, Tek Temsilcinin ithalatçı bilgilerini girdiği alandır; bu listenin kendi hesabınızdan görüntülenebileceği varsayılmamalıdır. Kapsamınızın doğrulanması için Tek Temsilciden, firmanızın adı, ilgili madde ve kapsanan ithalat miktarını içeren kapsam teyit yazısı talep edilmelidir.

S73. Alt kullanıcı olarak tedarikçilerimizin kayıtlarıyla kapsanıyoruz. Müşterilerimiz KKDİK kaydının yapıldığını gösteren belge talep ettiğinde hangi belgeleri sunabiliriz?

Tedarikçilerden alınan KKDİK uyum deklarasyonu veya kayıt kapsamını doğrulayan yazı esas alınarak, müşterilere ürün bazında bir uygunluk beyanı sunulabilir. Beyanda, firmanızın alt kullanıcı olduğu ve ürünlerdeki kayıt yükümlülüğüne tabi maddelerin tedarikçiler tarafından kayıt edildiği belirtilebilir; paylaşılabilen kayıt numaraları ve güncel Türkçe GBF de iletilir. Beyanın tedarikçi belgeleriyle desteklenmesi ve yalnızca doğrulanmış ürünleri kapsaması gerekir. Alt kullanıcı olarak firmanız adına ayrıca kayıt numarası alınması gerekmez.

S74. Türkiye’den temin edilen hammaddelerin reaksiyona sokulmasıyla üretilen sıvı polimer için hangi maddelerin kayıt edilmesi gerekir? Kayıt yükümlülüğü hammadde tedarikçisine mi aittir? Tedarikçi kayıt yaptırmazsa alıma devam eden firmamızın kayıt yaptırması gerekir mi?

Elde edilen ürün KKDİK’teki polimer tanımını karşılıyorsa, sıvı olması muafiyeti değiştirmez; polimerin kendisi kayıt edilmez. Kullanılan monomer ve diğer maddelerin kayıt durumu ise ayrıca değerlendirilir. Türkiye’den temin edilen hammaddelerde kayıt yükümlülüğü, kural olarak bunları imal veya ithal eden tedarikçiye aittir.

Tedarikçinin kayıt yaptırmaması, yükümlülüğü otomatik olarak alt kullanıcıya devretmez. Ancak polimer üreticisi olarak Madde 7(3)’teki ağırlıkça %2 ve yıllık 1 ton koşullarını birlikte sağlayan, tedarik zincirinde kayıt edilmemiş monomer veya diğer maddeler için kayıt yükümlülüğünüz doğabilir. Bu nedenle alıma devam edilmeden önce tedarikçiden kayıt teyidi alınmalı; kayıt sağlanamıyorsa kendi yükümlülüğünüz değerlendirilmeli veya kayıtlı alternatif tedarikçiye yönelinmelidir.

S75. Yıllık yaklaşık 900 ton poliakrilamid ithal ediyoruz. Polimere bağlı akrilamid miktarı yıllık 10 tonun üzerindedir. Polimerin zararlı sınıflandırılmaması ve monomerin serbest halde bulunmaması nedeniyle tam kayıta kimyasal güvenlik raporu (KGR) sunulmasından muaf tutulabilir miyiz? Bakanlığa dilekçeyle başvurulabilir mi?

KKDİK Madde 15(1) uyarınca, kayıt ettiren başına yıllık 10 ton ve üzerindeki kayda tabi maddeler için KGR hazırlanması gerekir. Poliakrilamidin zararlı sınıflandırılmaması veya akrilamidin polimere bağlı bulunması, monomer kaydı için kendiliğinden KGR muafiyeti sağlamaz. Bireysel geçici kayıt yapılması da tam kayıt aşamasındaki bu yükümlülüğü kaldırmaz. Monomerin serbest halde bulunmadığına ilişkin analizler, maruz kalma ve risk değerlendirmesinde dikkate alınabilir. Bakanlığa teknik gerekçelerle yazılı görüş başvurusu yapılabilir; ancak dilekçe sunulması tek başına muafiyet sağlamaz ve KGR’nin yerine geçmez.

S76. Yurtdışındaki müşterileri de alt kullanıcı olarak bildirme zorunluluğumuz var mı?

KKDİK’te alt kullanıcı, Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlandığından, yurt dışındaki müşterilerin Türkiye’deki alt kullanıcı/ithalatçı listesine eklenmesi gerekmez. Ancak Türkiye’de imal edilerek ihraç edilen miktarlar kayıt tonajına dâhil edilir; ihracat yapılan ülkelerin mevzuatından doğan yükümlülükler ayrıca değerlendirilir.

S77. Ön-MBDF gönderimi de yıllık 1 ton ve üzeri imalat veya ithalat koşuluna mı bağlıdır? Yıllık miktarı 1 tonun altında olan maddeler için de bildirim yapılmalı mıdır?

Ön kayıt olarak ifade edilen işlem, ön-MBDF bildirimidir. Kayıt yükümlülüğüne tabi maddelerde yıllık imalat veya ithalat miktarı 1 ton ve üzerindeyse ön-MBDF gönderilmesi gerekir. Miktar 1 tonun altında kalıyorsa, yalnızca bu faaliyet nedeniyle zorunlu ön-MBDF bildirimi yapılması gerekmez. Gelecekte 1 ton ve üzeri imalat veya ithalat planlanıyorsa, potansiyel kayıt ettiren olarak ön-MBDF sürecine katılım sağlanabilir.

S78. Biz Türkiye'de plastik hammadde ithalatçısıyız. Yurt dışındaki üreticimiz Türkiye'de Tek Temsilci atamış ve polimerin kendisini değil, polimeri oluşturan monomerleri KKDİK kapsamında kaydettirmiş. Bu durumda, bizim firmamızın Tek Temsilci tarafından KKS'de "Tedarikçi Listesi"ne ve ilgili kayıt dosyasının "1.7 Tedarikçiler" bölümüne ithalatçı olarak eklenmesi zorunlu mudur? Başka bir ifadeyle; Tek Temsilci'nin ilgili monomerleri kaydetmiş olması tek başına yeterli midir, yoksa bizim firmamızın unvanımızla birlikte o Tek Temsilci'nin tedarikçi/ithalatçı listesinde tanımlanmış olmamız mı gerekir? Eğer firmamız bu listede kayıtlı değilse, ithalatlarımız açısından KKDİK yükümlülüğünün karşılanmış olduğunu kabul edebilir miyiz?

Monomerlerin Tek Temsilci tarafından kayıt edilmiş olması tek başına yeterli değildir; firmanızın ilgili üreticiden yaptığı ithalatın ve miktarlarının bu kayıt kapsamında bulunduğu doğrulanmalıdır. Tek Temsilciden firmanızın unvanını, ilgili monomerleri, kayıt numaralarını ve kapsanan miktarları içeren kapsam teyit yazısı ile güncel KKS bilgi girişinin teyidi istenmelidir. Yalnızca listede görünmemeniz kapsam dışında olduğunuzu kesin olarak göstermez; fakat kapsamınız belgelenemiyorsa KKDİK yükümlülüğünün karşılandığı varsayılmamalıdır.

S79. Hammadde ithal ederek esans karışımları üretiyoruz. UÇBS'deki "Güvenlik Bilgi Formları" alanına ithal ettiğimiz hammaddelerin GBF'lerini mi, yoksa ürettiğimiz esansların GBF'lerini mi yüklemeliyiz?

Yüklenecek belge, işlem yapılan modüle göre değişir. İthal edilen hammaddeye ilişkin kayıt dosyasında, ilgili hammaddeye ait GBF; piyasaya arz ettiğiniz esans ürününe ilişkin GBF işleminde ise kendi ürününüz için hazırlanmış güncel Türkçe GBF kullanılmalıdır. Tedarikçinin SDS'si, ürettiğiniz esansın GBF'sinin yerine geçmez.

S80. KKDİK Ek-17 kapsamındaki kısıtlama değerlendirmeleri, AB REACH Ek XVII esas alınarak yapılabilir mi?

AB REACH Ek-17, teknik referans olarak kullanılabilir; ancak Türkiye'de hukuken esas alınması gereken, yürürlükteki KKDİK Ek-17'dir. İki düzenlemenin güncellemeleri, kapsamaları ve uygulama tarihleri farklı olabileceğinden, REACH'e göre yapılan değerlendirme Türkiye'deki uygunluğu tek başına doğrulamaz. AB'ye ihracatta ise REACH Ek-17 koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.